

KONSTPAUSER i NYBRO

— en skulptur promenad

I Nybro finns en rad intressanta konstverk att stifta bekantskap med. Den här foldern är en liten vägledning på en skulpturpromenad.

Välkommen på upptäcktsfärd genom Nybro!

Familjen Janne Elgqvists Stiftelse bildades år 1994. Fröken Maria Elgqvist, som avled i januari samma år, nära 94 år gammal, testamenterade huvuddelen av sin kvarlåtenskap till stiftelsen. Stiftelsens ändamål är bland annat att främja forskning inom hjärt- och ålderssjukdomar och rehabilitering av hjärtsjuka, samt ge bidrag till olika välgörande och allmännyttiga ändamål.

Nybro kommun får varje år en viss summa avsedd för konst och kultur. Kommunen avgör själv vad pengarna ska användas till.

I stiftelsens stadgar står noggrant angivet var konsten ska placeras – medel anslås till »Nybro kommun för inköp av konstverk att pryda offentliga lokaler och platser inom Nybro gamla stad.«

1. Flicka på delfin

av Ivar Johnsson. Invigd 1950.

Flicka på delfin placerades i dammen vid Dr Sandbergs gata i Nybro. Skulpturen är 52 centimeter hög, tillverkad på Bobergs fajansfabrik och visades vid fabriken jubileumsutställning 1949. *Flicka på delfin* finns i flera exemplar. Ursprungsmodellen är från 1919 och var avsedd att utföras i granit och denna skulptur står på Tekniska Högskolans gård i Stockholm.

Ivar Johnsson (1885–1970) anses vara en av våra främsta skulptörer under 1900-talets första del.

Han var dessutom medaljgravör, professor och lärare på Konstakademin, där han utbildades. Med åren utvecklades hans konst till att bli mer monumental. Han finns representerad på många offentliga platser i Sverige, bland annat i Göteborg och Stockholm.

2. Ögonblick

av Lars Larsson. Invigd 1999.

Lars Larssons konstverk *Ögonblick* stod färdigt att invigas på nyårsafton 1999, på randen till ett nytt årtusende.

När bensinmacken och taxistationen revs på det som nu kallas Juteplatsen lämnades sju pelare kvar. Tanken var att de kunde bli grunden till ett konstverk. *Ögonblick* består av sju vindflöjlar i järnsmide och konstglas, fästa på pelarna. Pelarna står i en cirkel, en evighetssymbol och under konstverket planteras lin som ännu ett tecken på tidlöshet.

»Över cirkeln av lin svänger framtidens flöjlar som känner av utvecklingens vindar«, sa Lars Larsson vid invigningen.

Lars Larsson, född 1950, är bosatt i Örsjö utanför Nybro. Han är utbildad på Stenebyskolan och fick mästarbrev i konstsmide 1975. Han har sin smedja i Kopparfly sedan 1978. Han har bland annat gjort ljusbärare till Katarina kyrka i Stockholm och Madesjö kyrka och har gjort utsmyckningar i Kalmar, Nybro, Ljungby och Orrefors.

3. Bro och breja

av Bertil Vallien. Invigd 1970.

Bertil Vallien är mest känd för sina arbeten i glas men till att börja med arbetade han också med andra material.

Bro och Breja består av grova impregnerade telefonstolpar som förvandlats till en studie i form och färg.

»Ofta känner man att man inte vill kännas vid arbeten man gjort för länge sedan men så känner jag inte för *Bro och Breja*. Jag tycker det är en skulptur som håller fortfarande«, sade konstnären när han restaurerade verket 1999.

Bro och Breja uppfördes till Madesjö-Nybro Sparbanks 100 årsjubileum.

Bertil Vallien är född 1938. Efter utbildning på Konstfack har han varit formgivare på Kosta Boda och är knuten till Åfors glasbruk. Han är internationellt känd, främst för sina verk i sandgjutning. Meterlånga skepp och gåtfulla huvuden i glas är världskända. Han finns representerad på de främsta konstmuseerna i USA, Japan och Europa.

4. Kultplats

av Björn Selder. Invigd 1997.

Kultplats på Nybro torg består av ett bord och tre bänkar, allt skulpterat i diabas, svart granit.

Kultplats – varifrån kommer namnet? Konstnären motiverade det med att Nybro var en gammal kulturbygd som borde ha en plats att utföra riter på. Men istället för offerskålar kan stenbänkarna vara sköna sittplatser och fungera som mötesplats på torget.

Björn Selder fick av Nybro kommun, som avsatt pengar, uppdraget att utföra arbetet i konkurrens med flera andra konstnärer.

Björn Selder (1940–1999) var född i Stockholm och självlärd konstnär. Han reste mycket och var verksam som föreläsare i konstnärliga tekniker. Hans skulpturer kan ses i Stockholm men också i många städer i sydsverige. Han är också representerad på bland annat Nationalmuseum och Moderna museet, i Göteborg, Malmö och Kalmar.

5. Glas i centrum

av Vicke Lindstrand. Invigd 1968.

Glas i centrum vann en tävling där det gällde att pryda stadshusplan i Nybro. Lindstrand fick uppdraget av en enhällig jury. Konstverket består av en evighetsslinga i smide täckt med bladguld och glasblåsarpipor med glober i övre änden. *Glas i centrum* som också kallas Evighetsslingan har blivit en symbol för Nybro stad.

En kuriositet är att Vicke Lindstrand tillsammans med Edward Hald gjorde dekormåleri på Sagabiografen i Kalmar, Sveriges äldsta biograf som fortfarande är i drift.

Vicke Lindstrand (1904–1983) föddes i Göteborg. Efter utbildning var han konstnärlig ledare på Upsala-Ekeby, känt för porslins- och keramiktillverkning. Det är dock mest glaskonst man förknippar honom med. Han var ett dominerande namn inom glasformgivning på 1950-talet, verksam först vid Kosta och sen Orrefors.

6. Ett lyckat kast

av Harry Loontjens. Skulpturen kom till år 2000.

Skulpturens form påminner om en bumerang, men är inte lätt att kasta – en omvänd stilbild, menade konstnären. »Ett lyckat kast« sa han om sitt verk. Den är kraftfull, gjord i corténplåt och tre meter hög, tre meter bred och fyra meter lång.

Konstnären önskade placera konstverket vid Svartegöl. Nu blev det istället på gräsmattan mellan kommunhuset och Folkets hus.

Maria Elgqvist skulle ha fyllt 100 år den 17 maj 2000. Nybro stad fick pengar ur stiftelsen Janne Elg-qvists minne att smycka Nybro stad med ett konstverk till detta datum. Harry Loontjens vann bland tre lämnade förslag.

Harry Loontjens är född 1946 i Amsterdam, Holland. Efter femårig konstutbildning i Amsterdam flyttade han till Danmark och vidare till Sverige 1975. Han är numera bosatt i Blekinge. Han är representerad i bland annat Karlskrona, Helsingborg och Tingsryds kommuner.

7. Fågelman och fabeldjur

av Walter Bengtsson. Invigd 1997.

Verket är en fantasiskapelse och Walter Bengtsson påpekade att enhörningen ju inte finns men att han hade »försökt göra en poetisk grej«. Fågelmannen och djuret är inramade i en cirkel av blomrankor och här och var har fåglar tagit plats. Alla ögon är av glas som gjorts i Transjö hytta mitt i Glasriket. Ögonen på fabeldjuret lyser när det är mörkt. Konstverket är detaljrikt och bjuder ständigt betraktaren på nya upptäckter.

Materialet är driven koppars som dekorerats med en del bladguld. Skarvarna från djurkroppen släpper fram ljus från lampor inuti skulpturen.

Walter Bengtsson fick beställning på *Fågelman och fabeldjur* av Nybro Bostads AB.

Walter Bengtsson (1927–1998) kom från Halmstad, men tillbringade också tid i Föra på Öland. Han arbetade i trä, glas och metall men gjorde också grafik och måleri. Han är mest känd som skulptör. Ofta skapade han skulpturer med ljudeffekter och rörliga delar.

8. Bollek

av Hjalmar Ekberg.

Då Nybro var brunnsort fanns ett kärl intill Vattenkiosken. I det balanserade en boll på en vattenstråle.

Konstnären Hjalmar Ekberg lämnade 1978 förslag på en fontänsulptur tänkt för Badhusparken. Förslaget skulle ersätta en tidigare fontän i parken och anknyta till Badhusparkens historia och tradition.

Ekberg avled 1990 innan han hann fullborda sitt verk men hade klart uttryckt hur helheten skulle se ut.

Konstnären Bengt Johansson från Nyebo utanför Blomstermåla anförtroddes att slutföra verket.

Fontänsulpturen visar en grupp av tre abstrakt formade figurer. De leker med en boll och är helt koncentrerade på bollen, som i sig samlar dynamiken hos de tre.

Konstnärens tanke var att uttrycka leklusten hos människan.

Hjalmar Ekberg avled 1990. I Hjällbo kyrka finns en altartavla i trä utförd av Hjalmar Ekberg och i Borås har han medverkat med flera skulpturer. 1973 fick han Nybro kommuns kulturstipendium.

1

DR SANDBERGS GATA

HORNSGATAN

2

3

4

Salu-torg

STORGATAN

5

Kommunhus

6

Bibliotek

7

Järnvägsstation

STORGATAN

8

Simhall

NYBRO KOMMUN